

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 4. junija 1897.

List 22.

Papeževa okrožnica o sv. Duhu.

Častitim bratom patrijarhom, prvakom, nadškofom, in škofom in drugim višjim pastirjem, ki so z apostoljskim stolom v miru in občestvu.

Papež Leo XIII.

Častiti bratje!

Pozdrav in apostoljski blagoslov!

Kakor je konečni namen poslanstva, katero je Jezus Kristus zavoljo človeštva dobil od Očeta in je je opravljal v popolni svetosti, da so ljudje zveličani v večni slavi, tako je tudi njegov bližnji namen ta, da imajo ljudje v teku časa življenje milosti in da hranijo življenje, katero naj se slednjič razcvete v nebeško življenje. Zato Izveličar v svoji največji dobrotljivosti ne neha vabiti vseh ljudij vsakega naroda in jezika brez izjeme v naročje svoje cerkve: „Pridite k meni vsi; Jaz sem življenje; Jaz sem dobri pastir“. Toda v nerazumljivi globočini svojih sklepov ni hotel tega poslanstva sam osebno izvršiti in dopolniti na zemlji, ampak, kakor je sam prejel od Očeta, tako je je izročil sv. Duhu v spopolnjenju, in z veseljem spominjamo se tega, kar je Kristus malo pred svojim odhodom iz zemlje, rekel v zboru svojih učencev: „Za vas je dobro, da Jaz grem. Zakaj ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal“. (Jan. 16, 7). Tako je postavil kot glavni vzrok, zakaj da odhaja in se vrača k Očetu, korist, ki se bo iz prihoda svetega Duha razlila nad učence: ob enem je pa tudi dokazal, da ga ravno tako pošilja, kakor sam izhaja od Očeta, in da bo Ontisti, ki bode delo, katero je (Jezus Kristus) v zemeljskem življenju dovršil, spopolnil kot Priprošnjik, Tolažnik in Učitelj. Mnogotere moči

tega Duha namreč, ki je pri stvarjenju sveta „olepšal nebesa“ (Job. 26, 13) in „napolnil vesoljni svet“ (Modr. 1, 7), prihranila je previdnost, da tudi konča delo pri odrešenju sveta. — Mi pa smo se trudili brez prenehanja, da vzgled Kristusa, Odrešenika, ki je knez pastirjev in škof naših duš, z njegovo pomočjo posnemamo, s tem, da smo vestno opravljali ono službo, ki je izročena apostolom, pred vsem pa Petru, „čegar dostojanstvo tudi v nevrednem dediču ne preneha“. (S. Leo M. ser. 2. in anniv. ass. suae). Zato smo pri vsem, kar smo v službi najvišjega duhovništva, ki je sedaj že dolgo v naših rokah, začeli in kar nameravamo še sedaj storiti, zasledovali pred vsem dvojni namen: v prvi vrsti, da se krščansko mišljenje in delovanje zopet oživi v državni družbi in v rodovini, pri knezih in narodih, ker je le samo Kristus za vse vir pravega življenja; drugi namen pa je, da se pospešuje zopetno zjedinjenje onih, ki so ali v veri odpadli od katoliške cerkve ali pa le tej odrekajo priznanje, ker je brez dvomna volja Kristusova, da so vsi v jednom hlevu pod enim pastirjem. Zdaj pa, ko vidimo, da se nam bliža dan smrti, žene nas, da svoje dosedanje, dasi že tako majhno apostoljsko delovanje, svetemu Duhu priporočamo, njemu, ki je življenje podeljujoča ljubezen, da bi to delovanje dozorelo in prineslo sadu. Da se pa naše namere bolje in obilneje uresničijo, smo sklenili, o priliki bližnjih binkoštnih praznikov, k vam govoriti o čudoviti moči in delovanju tega Duha, kako namreč ne samo v celi cerkvi, ampak tudi v dušah posameznih deluje in vpliva s prekrasno polnostjo nebeških darov. S tem, to prav pristrčno želimo, naj se vzbudi in oživi v srcih vera v skrivnosti presvete Trojice, zlasti

naj pa pobožnost k Božjemu Duhu raste in plameni, kateremu dolgujejo vsi oni največjo hvalo, ki hodijo po poti resnice in pravice, kajti, kakor je sv. Bazilij rekel, „kdo bi tajil, da so se priprave glede človeka, katere je naš veliki Bog in Izveličar Jezus Kristus po dobroti Božji pripravil, po milosti Duha dopolnile?“ (De Spiritu Sancto c. 16, n. 39.)

Predno se lotimo tega predmeta, zdi se nam koristno, da nekaj omenimo o skrivnosti presvete Trojice. To imenujejo sveti učenci „podstavo novega zakona“, ker je namreč največja vseh skrivnostij, njih izvor in začetek; za gledanje in spoznavanje te skrivnosti ustvarjeni so angelji v nebesih in ljudje na zemlji; ta skrivnost bila je v starem zakonu označena, in Bog sam je prišel na zemljo, da jo je bolj razločno razodel: „Boga ni nikoli nihče videl; jedinorojeni Sin, kateri je v naročju Očetovem, on je oznanil.“ (Jan. 1, 18.) Kdor koli tedaj o sv. Trojici govori ali piše, naj ima pred očmi modri opomin angeljskega učenika: „Kadar govorimo o sv. Trojici, naj se zgodi pazno in skromno, kajti, kakor sv. Avguštín pravi, nikjer ni lažje zmotiti se, nikjer ni utrudljivejše iskati, pa nikjer se tudi ne najde s tolikim pridom.“ (Summ. th. 1, 9, 31, a. 2. — De Trin. I. 1, c. 3). Nevarnost pa obstoji v tem, da ali v veri ali pa v čiščenju bodisi božje osebe zmešamo, bodisi jednodnost njih nator ločimo, kajti „to je katoliška vera, da častimo jednega Boga v Trojici in Trojico v jednoti“. Ko so našega prednika Inocenca XII. prosili, naj nastavi Bogu Očetu poseben praznik, je prošnjo kratko-malo odbil. Dasi častimo posamezne skrivnosti večlovečene Besede ob določenih praznikih, vendar Besede po božji natori sami o nobenem prazniku ne častimo, in tudi binkoštni praznik niso že v starodavnih časih zato vpeljali, da bi svetega Duha kot tacega le častili, temveč, da slovesno obhajamo njega prihod in vnanje poslanje. Vse to je tako modro uravnano, da ne bi kdo od tod, ker ločimo osebe, sklepal, da je razlika v božjem bistvu. Da, svoje otroke v neskaljenosti vere ohraniti hoteč, postavila je cerkev praznik presvete Trojice, ki se po odredbi Ivana XXII. splošno praznuje: cerkev je dalje dovolila, da se sv. Trojici postavljajo in posvečujejo cerkve in oltarji, in red za odkupovanje vjetnikov, ki je popolnoma sv. Trojici posvečen in z njenim imenom odlikovan, potrdila je redoma kakor migljaj z neba. Še mnogo družega je, kar potrjuje resnico dosedaj povedanega. Kajti čiščenje, ki se izkazuje svetnikom in angeljem, deviški Materi Božji, Kristusu, nanaša se slednjič vendar le na sv. Trojico, in se v nji zavr-

šuje. V molitvah, ki merijo samo na jedno osebo, spominjamo se tudi drugih; v litanijah najprej kličemo posamezne osebe in potem sv. Trojico; psalmi in himne (cerkvene pesmi) končujejo se vse „čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu“; blagoslovi, sveti obredi, delitev zakramentov spremlja ali končuje klicanje sv. Trojice. To zabičuje že apostol v izreku: „Kajti iz njega in po njem in v njem je vse; njemu čast in slava“ (Rim. 11, 36), s tem je deloma označil, da so tri osebe, deloma zatrdil, da je jedna natora, ki je pri posameznih osebah jedna in ista, in iz istega vzroka pripada posameznim osebam kot jednemu in istemu Bogu jednaka slava veličastva. Sv. Avguštín pravi, ko navaja ta dokaz: „Če pravi apostol: iz njega in v njem in po njem, ne smemo teh izrazov zmešano pojmovati; pravi: iz njega zaradi Očeta, po njem zaradi Sina, v njem zaradi sv. Duha.“ (De Trin. I. 6, c. 15, — I. 1, c. 6.)

(Dalje sledi.)

Presv. Srce Jezusovo.

Najlepša in najdražja darila darujemo onim, katere najbolj ljubimo. Ravno iz tega vzroka posvetila je sv. cerkev najlepša meseca celga leta, maj in junij, prečisti Devici Mariji in presv. Srcu Jezusovemu. Priporočili smo se v pretečenem mesecu predobri majnikovi Kraljici, priporočimo se ta mesec najsvetejšemu Srcu njenega Sinu. Naj ne mine dan, da ne bi po večkrat vzdihnili: „Sladko srce Jezusovo, bodi moja ljubezen“. (300 dnij odp.) ali „Presladko Srce Jezusovo, daj, da te bolj in bolj ljubim“. (300 dnij odp.). Postavimo tudi na pripraven prostor podobo presv. Srca Jezusovega in večkrat jo pobožno poljubimo, kajti neštevilne so milosti, ki jih je Jezus sam obljubil dati onim, ki ga na ta način časte.

Skušajmo po moči razširjati to prelepo pobožnost, saj je rekel Jezus bl. Marjeti Mariji Alakok, da „bodo imena onih, ki razširjajo to pobožnost, zapisana v njegovem Srcu in jih ne bo nikdar iz njega zbrisal.“ „Danica“ bo skušala ta mesec vstreti tej prošnji in bo za danes odgovorila na vprašanje: kaj častimo pri čiščenju presvetega Srca Jezusovega?

Ako častimo presv. Srce našega Izveličarja, častimo ono Srce iz mesa in krvi, katero si je Sin Božji, kakor druge ude svojega telesa privzel iz Marije Device; ono Srce, katero je vojak po njegovi smrti prebodel s sulico, da je pretočilo zadnje kaplje krvi, pomešane z vodo; ono Srce, ki sedaj poveljano in nezmožno še kedaj trpeti, vživa večno slavo v nebesih; ono Srce, ki je resnično in živo pričujoče v presv. Zakramentu. To je, kar v prvi vrsti častimo in po

vsej pravici molimo; kajti, ako molimo osebo Boga-človeka Jezusa Kristusa, bomo molili tudi Srce njegovo.

Srce je najplemenitejši del telesa, iz njega se pretaka kri v vse ude in jim daje življenje in moč. Če častimo in molimo kri Kristusovo kot neskončno veliko ceno našega odrešenja, ali ne bomo častili in molili onega Srca, ki je bilo zbirališče in vir one dragocene krvi?

Vse življenje, vse premikanje in delovanje telesa izhaja iz srca; če miruje srce, miruje vse. Kaj sledi iz tega? Da so bila vsa telesna dela našega Izveličarja, vse besede, koraki in pogledi, vsi občutki, skratka: vse telesno življenje in trpljenje je bilo odvisno in pogojeno od delovanja njegovega Srca.

Koliko čast smo še-le dolžni Jezusovemu Srcu, ker je bilo združeno z najsvetejšo dušo, kar jih je kedaj bilo! Če je duša sveta, sveto je tudi telo človekovo, zato po pravici častimo svetniške relikvije. Ker pa je srce najplemenitejši del človeškega telesa in je v tesnej zvezi z delovanjem duše, zato pripada za dušo srcu največje spoštovanje — ali: čim svetejša je duša človekova, tem svetejše je tudi njegovo srce.

Obrnimo to na Srce našega Izveličarja. Ono zasluži med vsemi človeškimi srci največjo čast, ker je v njem prebivala najsvetejša duša. Toda Srce Jezusovo moramo tudi moliti, ne le častiti, kajti združeno je neločljivo z božanstvom, v njem biva neskončna svetost Božja — Bog sam.

Iz mesa in krvi našega Odrešenika obstoječe Srce, ki je najtesneje združeno z najsvetejšo dušo in z božanstvom Kristusovim, je tedaj vidni predmet pobožnosti do presv. Srca.

Nevidni predmet te pobožnosti, ki se nikakor ne da in ne more ločiti od vidnega predmeta, je neskončna ljubezen Jezusova, ali, kakor pravi Pij IX.: „Srce Jezusovo, plamteče od ognja ljubezni“. „Kakor je v naravi ognja, da žge“, pravi sv. Tomaž Akvinski, „tako je v naravi srca, da ljubi. Življenje srca je ljubezen, in nemogoče je, da bi srce živelo, ne da bi ljubilo“. Zato velja srce za podobo ljubezni, srce in ljubezen sta istovotna. Zato nam naroča cerkev češčenje Srca Jezusovega, da ne molimo le telesno, vidno Njegovo Srce, ampak tudi prav posebno ljubezen, neskončno ljubezen našega Izveličarja, katere znamenje, podoba in izraz je Srce. Da nam naznači, kako pristrčno in neizmerno nas je to Srce ljubilo in nas še ljubi, slika se obdano od plamena, tako rekoč od ognjenega morja. Jezusovo Srce nas ljubi namreč tako goreče, da ne bi dobili ni iskric one neizrekljive ljubezni božje, če bi ravno združili srca vseh ljudi na zemlji, vseh svetnikov v nebesih, da celo vseh Kerubinov in

Serafinov — v jedno srce. Ljubezen Jezusova do nas je tolika, da je niti srce božje ne obseže, zato plapoli iz njegovega presv. Srca mogočen plamen ljubezni in sredi iz tega plamena blišči se križ, zmagalno znamenje te ljubezni.

Vselej, kadar častimo in molimo telesno srce Gospodovo, molimo torej tudi križano ljubezen. Saj se moramo spominjati pri pogledu njegovega Srca, na dejanje in trpljenje, katero si je radovoljno naložil, le da nam je dal spoznati svojo ljubezen. Kaj smo torej dolžni Jezusu? Ali se ne bodo vnela tudi naša srca, ali ne bomo pripravljeni dati za Jezusa vse, ki se nam je dal celega? Spoznamo, o Jezus, potrebo tega, a ne storimo, zato se pritožuješ svoji ljubljeni nevesti blaženi Marjeti Alakok, rekoč: „Glej tu srce, katero je ljudi tako zelo ljubilo, da je vse pretrpelo, katero se je popolnoma upehalo in uničilo, da bi jim dokazalo svojo ljubezen: na mestu hvaležnosti, prejemam za to od največ ljudi le nehvaležnost in zaničevanje, katero kažejo s svojo nespoštljivostjo, z božjimi ropi in ledenostjo do mene v tem zakramentu ljubezni“. — „To“, pravi dalje, „je za-me mučneje, ko vse ono, kar sem kedaj pretrpel v svojem trpljenju: za vse, kar sem za-nje trpel, ne bi se menil, le da bi se moji ljubezni odzvali z ljubeznijo.“

Zato nam je pokazal božji Izveličar svoje, od ljubezni goreče Srce, od naše nečasti ranjeno in s trnjem obdano, zato so sv. Roza Limanska, sv. Katarina Genovska, sv. Marija Magdalena Paciška klicale od groze in bolečine jokaje: „Ljubezni ne ljubijo, oj, ljubezni ne ljubijo“.

Kako srečni bi bili, da bi imeli delček križa, na katerem nas je Kristus odrešil, ali žebelj, ki je prebodel njegove roke in noge, ali jeden trn, ki je ranil njegovo presveto glavo: srečni, če bi se smeli teh predmetov celo z ustnicami dotakniti, ali vsaj le videti? Res so vse časti vredni zaradi ozke zveze z našim Odrešenikom in našim odrešenjem. Toda, kaj je vse to v primeri z najsvetejšim Srcem? Ali se da primerjati naš prevzvišeni predmet z onimi mrtvimi stvarmi? Glejmo, da bo naša gorečnost v tem mesecu odgovarjala visokosti predmeta, ter poživila in spopolnila našo ljubezen do presvetega Srca.

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

XIV.

Ali res v katoliški cerkvi ni napredka?

Med mnogimi rečmi, zavoljo katerih katoliško cerkev grajajo njeni nasprotniki, se ji tudi očita, da nič ne napreduje z duhom časa, da se trdo drži

le svojega starega nauka in tudi za dlako ne odstopi od njega, ga noče času primerno razlagati, popravljati; da se v tem, kakor v marsikaterem drugem oziru ne da preveriti itd. Res je, da cerkev nobenega svojih naukov, katere vernim oznanjuje in brez razločka verovati zapoveduje, od svojega začetnika Jezusa Kristusa do današnjega dne ni pustila spreminiti ali prenarediti, da le jednega ni zavrnila in ga ne bo, in da pri tem trdna ostane, če bi imelo biti za voljo tega tudi sveta konec. — Kako bo neki cerkev to predelovala in prenaresjala, kar je Bog razodel? Mar Bog ni poprej v začetku bil tako moder, kakor je sedaj? Še misliti je predrzno, da bi kdo predeloval, kar je Bog sam dal in učil. Ako se toraj kdo, ki hoče biti katoličan, tudi le jednomu samemu nauku sv. cerkve trdovratno ustavlja, ga cerkev ne more in ne sme spoznati več za svojega otroka, za katoličana; tak ji je kakor tujec, katerega ne more več vsprejeti v svoje naročje, ako ne veruje vsega, kar ona zapoveduje. On nima deleža pri njenih zakladih, milostih in blagih. — Zato je ostro prepovedano, takemu deliti sv. zakramente, bodi si zdravemu ali bolnemu, ako je trdovraten, in odreka se mu po njegovi smrti cerkveni pokop, ako se ni pred smrtjo sprepobnil. Vse to pa zato, ker nikakor cerkev ne sme drugače delati; ne sme deliti cerkvenih dobrot takim, ki niso udje sv. cerkve, in bi se toraj svetosti oskrunile, prejemniku pa bi nič ne pomagale; le še kazen bi mu zvišale, ker bi svetost prejel božjeropno. S svojo trdovratno nevednostjo se namreč taki človek loči iz naročja sv. cerkve in očitno kaže, da ne spozna v nji od Kristusa postavljene nezmotljive učiteljice vseh katoliških resnic.

Ali bo kdo cerkvi to dejanje v zlo jemal in očital? Kdor stvar prevdari, mora odgovoriti, da ne, ako bi bil še tako brezveren. Vsaj še vsaka postavna svetna družba, v kateri se med seboj zedinjajo ljudje za kak namen, ima pravico staviti pogoje katrim se mora brez izjeme vsak podvreči, kateri hoče njen ud biti in ostati in njene koristi uživati. Ako tega ne stori, ima družba pravico ga izločiti iz vrste udov, in mu odtegniti dobrote, katere je kot ud užival. Katoliška cerkev je po vesoljni zemlji razširjena kot najmenitnejša in najpotrebnejša družba, prava Božja družina, katere preblagi namen je, pridobiti vsem udom srečo večnega veselja, ako spolnujejo njene postave in vodila. Kdor hoče biti tedaj njen ud in deležnik njenih dobrot in pravic, se mora podvreči njenim zapovedim; če ne, se ne more pritožiti, ker se zavoljo svoje nepokorščine izobči, in se mu cerkvene dobrote vzamejo. Cerkev je trdno prepričana, da so vsi njeni nauki od Boga razodete resnice. Resnice pa ostanejo vekomaj resnice in se ne dajo spreminjati in popravljati, ter se ne smejo opustiti. V tem oziru toraj cerkev ne pozna nikakoršnega napredka; drži se le trdno razodete resnice, in to ji je v največjo čast. V protestantstvu, se ve da, tu je vse drugače. Skoraj vsak že veruje, kar mu je drago; mnogi novošegni protestantje že taje Kristusovo božjo natoro, tudi neumrjočnost človeške duše, nebesa in pekel; tu celo lahko nič družega ne veruje kakor to, kar z očmi vidi in z rokami otiplje; ali pri vsem tem ostane protestant in še veliko velja, ako le zna prav psovati papeža, Rim in sploh katoliško vero. To je toraj napredek, da se Bogu smili, in ravno ta napredek je staro luteranstvo že tako razdjal, da

morebiti dveh ali treh protestantov ne najdeš, kateri bi vsi enako verovali.

Pri tem pa se moti, kdor bi trdil, da katoliška cerkev nič ne napreduje. Ona resnice, ki jih je imela in verovati zapovedovala o i začetka, bolj n a t a n k o razlaga, pojasnuje in zlasti v vesoljnih zborih določuje. Marsikaj, kar popred ni bilo vsestransko pojasnjeno, pojasni in določi, tako se določi zlasti, ako prepripi vstanejo, na pr neomadeževano spočetje M. Device, nezmotljivost namestnika Kristusovega v nauku sv. vere in dosti družih resnic že v poprejšnjih stoletjih. Ravno tisti pa, ki cerkvi očitajo, da ne napreduje, so dostikrat največji sovražniki njenega napredka. —

Malo in veliko.

Sin je od svojih starišev slovo jemal in prosil očeta, naj mu veliko dá za pot. Njegova mačeha je bila pa jako skopa ženska; zato je silila očeta, naj sinu za pot dá malo. Oče je ljubil sina, pa tudi svojo ženo, in rad bi bil prošnji obeh uslišal. Reče tedaj svojemu sinu: Ljubi sin, ker greš ti sedaj na tuje in ne vem, ali te bom še kedaj videl, ti hočem dati za potnino veliko in malo. Verjemi malo, poslušaj veliko; govori malo, vidi veliko; piši malo, čitaj veliko; pričakaj se malo, potrpi veliko; boj se malo, ogiblji se mnogo; mika naj te malo, poskusi veliko; upaj malo, pridobi veliko; črti malo, pa s krščansko ljubeznijo pokrij veliko; zasmehuj malo, pa molči veliko; toguj malo, tolaži veliko; ukazuj malo, delaj veliko; greši malo — nič, moli veliko, to je vedno naj boljše.

Te očetove nauke je mladenič zvesto spolnoval, in akoravno je imel malo dobrih dnij, je vendar prišel tako vesel domu, da je svojim delal malo bitkosti, pa mnogo veselja.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Jutrovega. (Avstrija in sv. dežele.) — A. E. J. O. U. — Več sto načinov je, po katerih se zamore brati ta deviza Friderika III., vojvode avstrijskega. Pa če tudi beremo „Avstria erit in orbe ultima (Avstrija bode na svetu zadnja)“, odprto je še vedno polje najrazličnejšim razlagam. Kot dobri Avstrijci sicer nočemo, da se tolmači nam v škodo, priznati moramo, da je Avstrija precej zadnja n. pr. glede naselbin izvan Evrope, celo mala Nizozemska, Italija in Portugalska imajo po drugih celinah svoja posestva. No, ni tukaj prostora in prilike, da bi se spuščali v razgovor, je-li za Avstrijo boljše ali ne, ker nima prekomorskih posestev, vendar pa moramo njej v čast priznati, da ni hlepela po njih in si jih ni skušala siloma in krivično pridobiti. Zato si je pa Avstrija raje poiskala po širnem svetu polja za duhovno in dušno delovanje, ki ni niti silno, niti šumno in ponosito, a je uspešno, koristno, zaslužno.

Niso mi v mislih pri tem toliko različni misijoni, v katere pošilja svoje sinove, marveč mislim pri tem na sveto deželo, na Palestino. Nikakor seveda ni tajiti, da je srce vedno vleklo vse narode v one kraje, katere je Božji Izveličar s svojo človeško navzočnostjo povelical, a da se je od svojega početka pa do današnjega dne katoliška Avstrija najbolj odlikovala, to je tudi neomajano dejstvo. Nekateri druge države zasledujejo pri tem delovanju v

obljubljeni deželi le politične težnje in namene, kakor na pr. Francoska in Ruska, a Avstriji je na tem, da ostane zvesta starim izročilom in da nadaljuje krščansko delo usmiljenja, da opravlja posle milosrdnega Samaritana na kraju, koder je Božji Sin trpel in umrl. Avstrijski vladarji namreč, bili so vedno v tesni dotiki s temi krogi ter njih največji, brezsebični dobrotniki, cela Avstrija pa je prva v novejšem času postavila v Jeruzalemu gostišče za romarje. V tem pa je Avstrija orala na turških tleh ledino, in to ni mala stvar. Po njenem vzgledu napravile so potem tudi druge države taka gostišča, a naša država ima zaslugo, da je bila prva. In dne 17. junija t. l. preteče ravno 40 let, kar so pričeli v Jeruzalemu zidati avstrijsko gostišče. Zato je prav prikladno, da si nekoliko ogledamo tesno razmerje Avstrije in Palestine, v kolikor se javlja v naših vladarjih in v kolikor se udeležuje v avstrijskem gostišču v Jeruzalemu.

Sezimo nekoliko nazaj v zgodovini! Avstrijski vojvoda Leopold V. krepostni, udeležil se je tretje križarske vojske (1189) in iz mesta Akon prinesel je domov rudeče beli grb avstrijski. Ko je namreč branil to mesto pred Turki, zašel je v tak bojni metež, da je bila bela njegova obleka čez in čez oškropljena od krvi. Ko si po bitki odpaše orožje, bila je obleka tam, koder je bil prej pas, bela, in tako je bojda nastal avstrijski grb. Pri tej priliki nahajamo prvičkrat avstrijskega kneza v sveti deželi. Ko bi hoteli vse poznejše avstrijske vladarje, ki so svete kraje obiskali, tu naštevati, bila bi jih kaj lepa vrsta. Zato se omejimo raji na najnovejši čas in omenjamo izmed Habsburgovcev sledeče: Nadvojvoda Maskimilijan, poznejši mexikanski cesar, naš presvitli cesar Franc Jožef I. l. 1869; l. 1864 prišel je tja Franc V., vojvoda modenski in nadvojvoda avstrijski, in sicer to leto prvič, drugič pa l. 1868. L. 1870 obiskali so sv. kraje nadvojvoda Ernst, nadvojvoda Rainer in nadvojvodinja Marija Karolina. L. 1881 mudil se je v Jeruzalemu rajni prestolonaslednik Rudolf, l. 1885 pa sedanji prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este. L. 1893. mudil se je v avstrijskem gostišču nadvojvoda Josip August s soprogo, l. 1895 pa prestolonaslednika vdova nadvojvodinja Štefaniya, ki je podarila cerkvi božjega groba prekrasno mašno obleko, narejeno iz obleke, ki jo je nosila pri poroki. Res lepa vrsta kronanih glav upognila se je že na kraju, koder je naš Izveličar nosil trnjevo krono.

Pa avstrijski vladarji niso samo obiskali teh krajev, ampak so se tudi potegovali za kristjane v Jeruzalemu in po drugih svetih krajih. Tako na pr. nahaja se v arhivu frančiškanskega samostana v Jeruzalemu 13 fermanov (ukazov), 1 berat (cesarsko pismo), 1 hatišerif (veliko cesarsko pismo). Vsa ta pisma in v njih podeljene pravice pa so samo v 17. stoletju izposlovali pri sultanu avstrijski cesarski poslaniki v prid katoličanom na svetih krajih. Leta 1763 ustanovila je Avstrija za Palestino konzulat v Jafi, l. 1848 pa konzulat v Jeruzalemu. Pri ustanovitvi tega zadnjega konzulata borila se je Avstrija z mnogimi neprijetnostmi, katere so ji tuje vlade napravljale. Ali ne dokazuje to dovolj o zanimanju naše vladarske hiše za sv. kraje? In kaj naj porečem glede tega o sedanjem cesarju? Jeden največjih dobrotnikov za sv. deželo je pač on. V dokaz temu služi sledeči dogodek: Ko je presvitli cesar l. 1869 obiskal Palestino in tudi Jeruzalem, se je tu pre-

pričal o neznosnem stanju frančiškanov v samostanu pri cerkvi božjega groba. Fanatiški muhamedanci so namreč v prejšnjih časih napravili nad tem samostanom razna stanovišča in tudi hleve. Seveda so na tak način pripravili patre ob zrak. Po posredovanju našega cesarja pa je dobil jeruzalemski paša od sultana nalog, naj odpravi ona stanovanja in tako so frančiškani dobili več zraka, več svetlobe, več prostora in tudi jeden vodnjak.

Ako bi pa hotel naštevati, kaj in koliko da so razni avstrijski vladarji darovali v denariu za svete kraje, koliko altarjev na lastne stroške postavili in koliko drugih darov da so razdali raznim svetiščem, bi pač težko kmalu končal. Ako pa beremo na pr. dr. Lampeta knjigo: „Jeruzalemski romar,“ ki jo je izdala družba sv. Mohora, ali pa rajnega kanonika Jerana: „Popotovanje v sveto deželo“, našli bomo skoro na vsaki strani omenjen kak dar, ki ga je darovala naša presvetla vladarska hiša.

Tako so delovali in še delujejo avstrijski vladarji za sv. kraje. Celo avstrijsko cesarstvo pa se je izkazalo z obilnimi prostovoljnimi darovi, s katerimi je pomagalo, da je v Jeruzalemu avstrijsko gostišče, o katerem hočem sedaj nekoliko spregovoriti.

Da bomo sledeče lažje umeli, ne bode škodovalo, če preobrnemo v zgodovini par listov nazaj in se prestavimo v one čase, ko so evropski narodi hoteli v križarskih vojskah osloboditi Palestino muhamedanske nadvlade. Za nekaj časa se jim je to posrečilo, a nejedinstvo bila je vzrok, da so morali slednjič vender le prepustiti deželo, v kateri je naš Izveličar živel, trpel in umrl, nevernikom. Kristjani ustanovili so pri raznih svetiščih gostišča za popotnike in romarje. Zato so zlasti skrbeli trije viteški redovi: vitezi svetega Janeza, templarji in nemški vitezi.

Leta 1291 morali so po zgubi mesta Akona le ti zapustiti Palestino, le vitezi sv. Janeza so se do l. 1310 še obdržali, pa tega leta morali so se tudi ti umakniti sili. Gostišča so razpadla ali pa prešla v muhamedanske roke. Bog pa je vzbudil križarje, nove, drugačne, ki so pa z mnogo večjim uspehom delovali.

Sv. Frančišek Serafski prišel je l. 1319 z dvajsterimi ubogimi menihi v Palestino ter jo križem prehodil, oznanjeval Kristusov evangelij. Domu prišedši, poslal je Benedikta iz Mezzo tja in temu se je posrečilo, red frančiškanski razširiti po Siriji in Palestini, tako, da mu je l. 1299 sultan Nazar dal ferman, ter na tak način dovolil obstoj reda v Palestini. Pobožni kralj Robert siciljski in njegova soproga, kupila sta za drag denar svete kraje do egipčanskega sultana in jih podarila papežu.

Papež Klemen VI. je z bulo z dne 21. novembra 1342 izročil te kraje frančiškanom v oskrbovanje. L. 1420 pa je papež Martin V. za večne čase potrdil frančiškane kot varuhe božjega groba. Ti so l. 1551 kupili neko poslopje, katero so uredili kot gostišče, kjer so stregli romarjem, ki so prihajali v sv. deželo. Mile darove za to pa so nabirali po vseh krajih. Za to so ustanovili v Rimu, Parizu in Madridu komisarijate za sv. deželo, ki so po tistih državah nabirali prostovoljne prispevke ter jih pošiljali v Jeruzalem. Cesar Ferdinand II. ustanovil je l. 1633 tak komisarijat na Dunaju za celo nemško cesarstvo. Cesar Jožef II., ki nikjer ni mogel prenašati cerkvenega duha, zatrl je dne 27. maja 1784 ta

komisarijat, a l. 1843 ga je cesar Ferdinand I. zopet oživil. Ko so pa veled porabe nabranega denarja, kako naj se namreč ta obrne, nastali razni razpori med novoustanovljenim patrijarhatom in pa varuhi božjega groba, in ker je bilo gostišče frančiškanov tudi že sila tesno za množico romarjev, sklenila je avstrijska vlada, postaviti lastno gostišče.

Ob križevem potu nakupila je l. 1855 stavbeni prostor v obsegu 3937 m² za 5700 gld. Dne 17. junija 1847 pričeli so zidati, pa zadeli so na velike ovire, ker zemlja je bila sama nasipnica in 6—7 sežnjev globoko so morali kopati, da so prišli do trdnih tal. 400—500 delavcev in 2—3000 težakov delalo je pri stavbi. Dne 20. oktobra l. 1858 vzdali so sklepni kamen. Brez notranje oprave stalo je poslopje 207 000 gld. konv. denarja.

Poslopje je sezidano iz belega in rudečega apnenca, 25 sežnjev dolgo, 12½ sežnja široko in ima poleg dvojnega pritličja (souterrain in partere) še jedno nadstropje. Streha je popolnoma ravna po jutrovski šegi. Na pročelju je dvoglavi orel in pa ura. Poleg raznih shramb ima poslopje čez dvajset sob za romarje, lepo kapelico, obednico in veliko vsprejemno sobano. Poslopje samo pa obdaja lep vrt. Dne 19. marca 1863 bilo je tudi znotraj vse dodelano in patrijarh Josip Valuga blagoslovil je kapelico. Istega dne bilo je gostišče otvoreno.

Med tem časom poleg se je tudi zgoraj omenjeni prepir, in sicer je sv. stolica določila, da naj se iz denarja, ki ga nabere generalni komisarijat po Avstriji, določi neka svota za vzdrževanje gostišča, preostanek pa naj se izroči varuhom svetega groba. Za zdaj je določena svota 6000 gld., s katerimi se gostišče vzdržuje. Voditelji (rektor, vice rektor) tega gostišča so posvetni duhovniki iz vseh avstrijskih škofij, odbira jih vsakokrat dunajski nadškof in kardinal. Vsak Avstrijec, ki pride v sv. deželo, sme 8 dni ostati brezplačno v gostišču, da se le vede po hišnem redu. Prva leta prišlo je vsako leto do 150 romarjev, od l. 1885 pa jih je že blizu 300. Odkar je zavod odprt, prišlo je čez 3800 avstrijskih romarjev, poleg tega pa tudi kakih 800 drugih.

Naj zadostujejo te kratke črtice o avstrijskem gostišču v Jeruzalemu. Avstrijski romar, ki pride tja, najde svoj dom, in kako dobro da to dé v tujini, ve vsakdo.

Gostišče, sezidano z avstrijskim denarjem in vzdrževano z avstrijskim denarjem, je trajen spomenik tesne zveze avstrijskih narodov s sv. deželo. — Morebiti so gostišča drugih narodov lepša, prostornejša, bolj bogata, a naše bilo je prvo. Avstrija je prva pokazala, da si je v tem oziru ostala vedno zvesta, in da je bil nje namen čist, nepomešan.

Razgled po svetu.

Rim. V baziliki sv. Petra so se napravile veličanske priprave za 27. maj, ko sta bila prišeta svetnikom blažena Anton Marija Zaccaria in Peter Fourier. — Prvi je bil rojen l. 1500 v Kremoni v Lombardiji, najprvo je bil zdravnik, pozneje je šel v bogoslovje ter je kot duhovnik ustanovil red barnabitov. Umrl je l. 1539. — Drugi je bil rojen l. 1565; postal je l. 1585 avguštinski korar. Kako uspešno je deloval za božjo čast in razširjal sv. vero, se vidi iz tega, da so ga imenovali „apostola Lotaringije.“ Umrl

je l. 1640. — K slovesnosti se je oglasilo čez 300 kardinalov, nadškofov in škofov. V odzadji presbiterija so bile napravljene velike galerije in sedeži za vladarske hiše, za diplomate in njih soproge, za gospode in gospe rimske aristokracije. — To je že tretji slučaj, da so sv. oče v teku 20letnega vladanja obhajali to veliko in za celo katoliško cerkev pomenljivo slovesnost. Sv. oče bodo odposlali posebnega poslanca na Angleško, povodom 50letnega jubileja kraljice Viktorije. V to svrhu je prišel v Rim Westminsteri kardinal, nadškof Vaughan, da se dogovori s sv. očetom o tej zadevi.

Kralj Sijanski, ki je obiskal 31. maja laškega kralja, je odposlal posebnega poslanca iz Benetk k državnemu tajniku papeževemu, da bi izprosil avdijenco pri sv. očetu.

Katoliški kongres na Ogerskem. Ogerski in dunajski listi objavljajo cesarjev odlok, s katerim se dovoljuje, da se v teku šestih mesecev skliče kongres ogerskih katolikov, kjer se bo posvetovalo o organizaciji avtonomije katoliške cerkve na Ogerskem in se kardinal knez-primas pooblašča, da stori v to svrhu vse potrebne priprave. Vrše se volitve udeležencev in večina teh odločuje. Po mnenju merodajnih oseb bi bilo pa najbolje, počakati s kongresom še nekaj časa, kajti, tako se glasi njih mnenje, s katoličani se izbaja lahko tudi brez avtonomije, s pomočjo katoličanov samo na papirju, pa preti avtonomiji katoličanov velika nevarnost. —

V Požunu so odkrili spomenik Marije Terezije. Navzoči so bili pri tej habsburški slovesnosti vsi člani cesarskega dvora, na čelu jim naš presvitli vladar. Isti dan je obiskal cesar tudi frančiškanski samostan, kjer so ga pričakovali redovniki. P. provincijal je imel lep nagovor na cesarja, tako, da si je cesar večkrat med govorom solze brisal. Šel je potem v samostansko obednico, kjer mu je ponudil provincijal „poculum caritatis“ (čašo ljubezni). Cesar je odlikoval provincijala z Franc-Jozefovim redom. —

Črna Gora. Princ Battenberški se je poročil s črnogorsko princesinjo Ceno. Poroka se je vršila najprej v stolnici v Cetinjah po pravoslavnem obredu in potem v kapeli angleškega poslanika po protestantskem obredu.

Bavarsko. Nemški listi poročajo, da mislijo židje 25. avgusta t. l. obhajati v Monakovem svetovni kongres. Na tem kongresu se bodo posvetovali, kako bi mogli ustanoviti židovsko državo. Tudi židje iz drugih držav bodo baje poslali svoje zastopnike.

— Župnik Kneipp, čegar ime je znano skoro po celem svetu, je nevarno obolel. Zdravje se mu je že začelo boljšati, a zadnje dni pa je položaj jako resen. — Nekateri zdravniki dvomijo, da bo župnik še ozdravel.

V Berlinu je posvetil vojaški škof Assman novo garnizonsko cerkev, jedno izmed največjih v Berlinu. Slovesnost je bila jako lepa zlasti vsled tega, ker so se je udeležili poleg cesarske dvojice tudi vsi principi nemških knežjih rodov in drugi dostojanstveniki. To je prvi slučaj, da je prisostoval glavar protestantske cerkve, cesar, katoliški svečanosti; a ni mogel drugače, ker so ta dan blagoslovili tudi protestantsko cerkev, in je moral biti navzoč tudi tu.

Na praznik sv. Petra in Pavla bo posvečena še druga cerkev, ki pa še ni popolnoma dodelana.

Laško. V katoliških krogih so na jako slovesen način praznovali spomin O' Conella, ki si je nevenljivih zaslug pridobil za Irsko. O' Conell je umrl 15. maja 1857 v Genovi, hoteč iti v Rim, da se pokloni papežu in prinese udanostno izjavo irskega naroda, ki je po stoletni sužnosti pričel novo versko življenje. Katoliški laški časopisi so prinesli v to svrhu lepe uvodne članke o plemenitem možu. —

Z nepopisnim veseljem so vsprejeli katoličani vest, da bodo sv. oče prišeli blaženim slavnega vodjo in ustanovnika salezijancev, Don Boskota. Ordinarijat v Turinu je izročil kongregaciji obredov 36 zvezkov, v katerih so popisana prva njegova dela. — Salezijanska družba šteje v Evropi, Ameriki, Palestini in Algiru 2016 redovnikov, 774 novincev, 172 samostanov in 194 zavodov, katere sami oskrbujejo.

Rusija. Ruski listi vsi brez izjeme, hvalijo darežljivost našega presvetlega vladarja Franca Jožefa. Pri zadnjem obisku je podaril ubožcem v Petrogradu 3000 rubljev, avstro-ogerskemu pomožnemu društvu ravno tam 1500 rubljev, onemu v Odessi 500 rubljev, za katoliške cerkvene namene v nadškofove roke 1000 rubljev, služabnikom v zimski palači pa 200 rubljev.

Amerika. Utonil je, kakor se poroča iz Amerike, slovenski duhovnik g. Peter Jeram, ki se je dne 9. maja po reki Rio del Grande v Kaliforniji vračal domov od velikonočnega misijona. — Naj počiva v miru! —

Grško-turška vojska. Bela zastava vihra na obeh sovražnih taborih. 22. maja je raznesel brzojav vest, da se je sklenilo premirje med Grki in Turki. Vsled nesrečnih bitek pri Larisi, 25. aprila, pri Farzalu, 7. maja in pri Domokosu, 17. maja je izgubila Grška ves pogum in se je na milost in nemilost izročila velevlastem, ki bodo gotovo sklenile mir s Turki pod ugodnimi pogoji.

Hudo je zadela vojska malo Grško. Cele trume starčkov, žena in otrok zapušča od Turkov osvojeno Tesalijo in beže na Grško, da bi ne prišli krutim turškim vojakom v roke; akoravno strogo nadzorujejo evropske velevlasti vse turško vojskovanje, se vendar še vedno upajo Turki počenjati grozovitosti s premaganci.

Vsled nesrečne vojske v Tesaliji je prebivalstvo grško močno ogorčeno nad glavnim poveljnikom grške armade, prestolonaslednikom Konstantinom in nad kraljem Jurijem, ker je imenoval svojega sina glavnim poveljnikom. Grška vlada se je zadnji čas z večjo bojaznijo ozirala na rotnenje atenskih prebivalcev nego na turške zmage. To protivladarsko gibanje pa vodi mogočna skrivna družba, ki je delovala na vojsko s Turčijo in sedaj pa deluje na to, da bi pregnala grško kraljevo rodbino.

Madagaskar. Misijon na tem otoku se je razdelil v 2 dela; severni del oskrbujejo oo. jezuitje, južni del pa oo. frančiškani, ki so se pod vodstvom apostolskega vikarja Crouzela začetkom maja nastanili. Stanje misijona je kritično, zlasti odkar so otok v posest vzeli Francozi. Poroča se, da so domačini umorili misijonarja P. Bethien-a in razdejali več misijonskih postaj.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva. Nameni za mesec rožnik (junij) 1897. (Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Sinovska udanost do namestnika Kristusovega.

b) Posebni nameni:

5.) **Sv. Bonifacij.** Da bi se ves nemški narod vrnil k veri svojih očetov. Romanje dunajskih mož v Marijino Celje. Društvo sv. Bonifacija.

6.) **Sv. Binkoštni praznik. Sv. Norbert.** Sv. oče in kardinalski kolegij. Red premonstratencev. Birmanci.

7.) **Binkoštni ponedeljek.** Velike pastirske skrbi, ki jih imajo škofje. Nujno potrebne cerkvene stavbe. Odvrnitev hudega sovraštva.

8.) **Binkoštni terek.** Katol. misijoni. Upeljava in obstoj stanovskih zvez. Odvrnitev neviht.

9.) **† Sv. Pelagija.** Mašniška posvečevanja. Dober duh v vzgojevališčih. Neki urednik.

10.) **Sv. Henrik Bocenski.** Delavci in posli. Svojci v velikih svetnih nevarnostih. Dobava potrebnih učnih močij.

11.) **† Sv. Barnaba.** Dobra izvolitev poklica. Duhovni in obhajanci. Blagoslov pri šolskih izpitih.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešesovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe. — Otroci priporočajo bolnega očeta v molitev na čast sv. Jožefa, sv. Antonu in Materi božji za zdravje, ako je Božja volja. —

Zahvala:

Neimenovana se zahvaljuje za dobrote, katere je Marija izprosila njenim otrokom v mesecu majniku

Ljubljana 25. maja 1897.

Listek za raznoterosti.

V Ljubljani je obolel vpokojeni prošt dr. Anton Jarc. Prevideli so ga že s svetimi zakramenti. Vendar upamo, da Bog podeli zdravje milostnemu gospodu.

Umrli je v Bohinjski Beli župnik, veleč. g. Ivan Kačar po kratki bolezni. Pred nekaj dnevi je šlo ljudstvo s procesijo na Brezje, da bi izprosilo zdravja ljubljenski župniku, a božja volja je hotela drugače. — Naj počiva v miru!

Škof J. Juraj Strossmayer, ki je bil nedavno prav nevarno obolel, je hvala Bogu okreval. Bil se je baje zastrupil z jedili, vsled nepaznosti v kuhinji poslujočih oseb.

Osebnost. Dan pred vnebohodom se je pri peljal v Ljubljano na obisk k našemu prevz. knezoškofu, nadškof sarajevski, dr. Stadler. Spremljala sta ga naš rojak, preč. g. dr. Jeglič, in znani arheolog, ravnatelj Bulič iz Spljeta. Ostali so dva dni gosti našega knezoškofa; potem so se odpeljali v Zagreb, kjer obišče nadškof dr. Stadler zagrebskega nadbiskupa Posilovića; odtod odide v Djakovo k biskupu Strossmayerju in od tam v Bosno, kjer ga pričakuje s posebnim veseljem vsa nadbiskupija, hvaleč Boga, da je zopet podelil ljubljenski nadpastirju zdravje. Opazili smo, da se je zdravje obolelemu nadškofu popolnoma povrnilo, in želimo le, da je tudi nadalje ohrani.

Smarnice so se končale. Ljudstvo se jih je po vseh cerkvah vdeleževalo v jako velikem številu. Gotovo ne bo majnikova kraljica zapustila vernega ljudstva in uslišala njegove prošnje, katere je pošiljalo celi mesec k njej. V stolnici, kjer je imel šmarnične govore jezuit č. o Josip Franz, je hodilo vedno mnogo občinstva iz omikanih krogov. Govornik, ki ima jako lep glas, je govoril navdušeno in razlagal celi mesec lavretanske litanije. Bog daj, da bi nje govi govorili pridobili mnogo novih častilcev Marije.

Razširjanje protestantizma. Kakor je bilo zadnje dni čuti, dobi Ljubljana kmalu slovenskega protestantskega propovednika. Prišel bo baje neki Chraska, rodem Čeh, ki se je šolal na Angleškem. Mislimo, da ne bodo za njegove nauke tla ugodna na Kranjskem; vsaj ne živimo več v 16. stoletju, v dobi verske reformacije. Bratje se prepirajo med seboj, vera peša, in to priliko porabijo drugoverci ter se hočejo izkoristiti s tem domačim preprirom. Bodimo previdni in pazljivi!

Križevne procesije so se pretečeni teden v Ljubljani po navadi vršile. Vseh treh obhodov so se udeležili prevzvišeni gospod knezoškof na čelu stolnega kapitla. Tudi ljudstva je bilo letos izvanredno veliko. Tako zvani omikani krogi so bili zelo slabo zastopani. Marsikateremu gospodu ali dami se zdi prenizko, da bi se vdeleževal procesij z drugim kmetiskim ljudstvom. Moderni svet noče več poznati Kristusa in zato se le malo briga zanj in za njegove dogodke. Kedar preti kaka nevarnost, tedaj se še spomni ta ali oni, da še vedno živi Bog; toda, kedar se pa človeku dobro godi, tedaj se ne zmeni za Boga. —

Evharistični čudež v Amsterdamu. L. 1896 13. marca se je obhajala v Amsterdamu 550letnica čudeža, ki je povzročil, da je to mesto tako visoko stopinjo omike doseglo. Zgodilo se je tako. L. 1345 je bil Amsterdam večja, brezpomembna ribarska vas; jedino večje poslopje krito z opeko je bila cerkev. 15. marca je obhajal duhovnik nekega bolnika, ki je trpel velike bolečine vsled kašlja in je pri tem sv. hostijo iz ust bruhal. Njegova žena se za to ni mnogo brigala ter vrgla vso stvarino na ogenj, ki je gorel na ognjišču. Ko boče drugi dan zakuriti, za gleda sveto hostijo popolnoma nepoškodovano plavati v zraku nad ognjiščem, obdano z velikim bleskom. Vsa prestrašena vzame žena sveto hostijo, jo zavije v platneno ruto in spravi v skrinjo. Takoj pošlje po duhovnika, ki je obhajal njenega moža ter mu razodene natančno vso stvar. Čudovita novica se je bliskoma raznesla po Amsterdamu. Oblastvo je takoj preiskovalo vso zadevo, in ko se je glavar prepričal, da je tu vmes prst božji, in da se je zgodil pravi čudež, je dal vso stvar očitno naznaniti ljudstvu. Tudi Utreški škof Janez je zapovedal svoji duhovščini, da naj razlec razglasa vernikom storjeni čudež. Na onem kraju pa, kjer se je to dogodilo, se je sezidala kapelica, ognjišče se je še ohranilo. Sto let potem 24. maja 1452 je nastal v Amsterdamu velik požar. Celo mesto je bilo uničeno. Tudi svetemu prostoru ni prizanesel švigajoči plamen, in zaman so si prizadevali nekateri pogumni možje, da bi rešili vsaj monštranco s čudovito hostijo. Ogenj se ni hotel ustaviti. Ko se je tabernakelj spremenil že v pepel, stala je monštranca nepoškodovana na

pogorišču, še celo pajčolan, s katerim je bila pokrita, ni bil obžgan. Začelo se je romanje in procesije so trumoma prihajale na čudovit kraj in protestantizem vkljub vsem prizadevam ni mogel odpraviti pobožnosti vernikov. L. 1895. se je obhajal poljubilej tega čudeža. Slovesnosti so bile nepopisne. Med slovesno procesijo je nosil škof Botteman čudežno hostijo.

Kako pomaga Srce Jezusovo. Leta 1883 pokončal je mraz v spomladi obilo sadja na Štajerskem. Neka vdova, pobožna častilka presv. Srca pa je začela devetdnevno s tem namenom, da bi Srce Jezusovo odvrnilo škodo od njenega sadja, s katerim si je največ prislužila. Njena molitev je bila uslišana; še nikdar ni imela toliko sadja, ko tisto leto. — V polletju zbolel je eden njenih sinov. Želela je, naj se da prevideti, toda zdravnik je dejal, da bolezen ni tako nevarna in toraj še ni take sile. Vsled tega tudi sin ni hotel več slišati, da bi ga prevideli. V tej stiski išče mati pomoči pri Božjem Srcu. Gre od bolniške postelje svojega sina v svojo sobo, poklekne pred podobo presv. Srca in obljubi med solzami devetdnevno in jedno mašo v čast presv. Jezusovega Srca, če ne bo njeni sin umrl brez sv. zakramentov. Na to gre zopet k bolniku in zdaj je sam zahteval duhovnika. Predno ste pretekli dve uri, bil je bolni sin spravljen z Bogom. Ni bil še 10 minut duhovnik od hiše, že je umrl bolnik. Očitno je, da Jezusovo Srce je čudežno pomagalo. — Začetkom jeseni pa je moral njen drugi, sedaj jedini sin, k vojakom. Pozivni list obtičal je dolgo časa pri županu in tako je pretekla čas, ne da bi bila vdova prosila, da bi bil njen sin oproščen. Zopet obljubi Srcu Jezusovemu devetdnevno, če se ta stvar zanjo ugodno izteče. Sin gre k vojakom — a drugi dan je že zopet doma. Sam je dejal, da ne ve, kako da so ga oprostili. Srce Jezusovo je pomagalo.

— Na Nemškem volil je leta 1880 nekdo ubožni bolnišnici 7200 gold. Predstojnik bolnišnice pa je opustil nekaj, zaradi česar so dediči one denarje hoteli za se imeti. Velika pravda se je pričela, pa vse je kazalo, da bo bolnišnica izgubila in dediči so se že veselili zmage. Usmiljenke pa, ki so stregle v bolnišnici, začele so devetdnevno v čast presv. Srcu in tudi druge pobožne osebe združile so se z njimi v molitvi. Oni dan, ko se je imela pravda skončati, gorele so sveče pred soho Jezusovega Srca v bolnišnični cerkvi. Predstojništvo želelo si je vsaj to, da bi se z dediči poravnali in bi tako neki del one svote pripadel bolnišnici. Pa dobrotljivo Srce Jezusovo ni hotelo stvari le do polovice izpeljati: Odvetnik, zastopnik bolnišnice, protestant sicer, pa pošten mož, zavzel se je za uboge tako zelo vneto in odločno, da je s prepričevalno svojo besedo popolnoma premagal nasprotnika in sodišče je prisodilo celo svoto bolnišnici. Kdo je bil pač bolj vesel, kakor usmiljenke in prav prisrčno so se zahvalile presv. Srcu Jezusovemu, ki jim je pomagalo iz te stiske.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Čast. G. Ant. Ponikvar, župnik v Starem Trgu, 3 gld.
Za kruhe sv. Antona: Čast. g. Anton Ponikvar 2 gld.
Za najpotrebnejše misijone: Čast. g. Ant. Ponikvar 6 gld.
Za sv. Očeta: Čast. g. Ant. Ponikvar 4 gld.
Za varhe božjega groba: Župnija Žiri 6 gld. 50 kr.